

týče § 9 zák. č. 244/1922 Sb. z. a n. strhnouti z platu vypláčeného zaměstnanci poměrnou část dávek, které tento dostává z titulu veřejnoprávního pojištění, zabýval se stručně dr. Karel Witz v loňském ročníku Právní praxe. Poukázal na nesprávnost stanoviska, které hájí Hartmann ve svém komentáři na str. 147, že totiž strhávání nemocenských úhrad z platu zaměstnancova je přípustné, ježto nový zákon č. 154/1934 zrušil v celku zákon o obchodních pomocnících a tím i § 8, odst. 2 zák., který zněl:

»Částky, které bere zaměstnanec po čas překážky na základě veřejnoprávního pojištění, nesmějí být započteny do peněžitých požitků.«

Tento výklad svedl také Ústřední sociální pojišťovnu v Praze k nesprávnému upravení příslušného předpisu v služebním a disciplinárním řádu pro zaměstnance nemocenských pojišťoven a svazů nemocenských pojišťoven. Jde o § 20 cit. služ. řádu, který určuje, že v době onemocnění zkracují se zaměstnancovy požitky o polovinu nemocenského, požívá-li ho.

Nejvyšší soud v Brně řešil otázku v dosud neuveřejněném rozh. z 22. prosince 1937, Rv I 2904/37 ve smyslu názoru, hájeného v tomto časopise, uváživ toto:

Podle § 19 zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. podrží zaměstnanec, nemoha konati práce pro nemoc, nebo pro úraz, který si nezpůsobil ani úmyslně, ani hrubou nedbalostí, právo na plat po dobu uvedenou v prvním a druhém odstavci § 1 dotčeného zákona.

Zákon č. 154/1934 Sb. z. a n. nemá obdobné ustanovení, jaké měl zákon o obchodních pomocnících č. 20/1910 ř. z. v § 8, odst. 2, že totiž částky, které zaměstnanec po čas nemoci nebo úrazu dostává z veřejnoprávního pojištění, nemohou mu být započteny na plat. Z toho však nelze dovozovati, že z platu zaměstnancova může zaměstnavatel srazeti částky, které obdrží zaměstnanec z veřejného pojištění. Správnosti tohoto názoru nasvědčují též materialie, neboť vysvětlivky ministerstva spravedlnosti k osnově zákona

o soukromých zaměstnancích č. j. 23.633/34-8 naznačují, že úmyslem odborné komise, která do svého elaborátu nepojala o dávkách veřejnoprávního pojištění žádné ustanovení, bylo odmítnouti řešení navrhované v některých starších osnovách a návrzích, jež dovolovaly započtení aspoň určité části zaměstnavatelských příspěvků. Ve vysvětlivkách je tudíž vysloven názor, že není-li zaměstnavatel výslovně dovoleno, aby si z platu, který podle § 19 osnovy musí poskytovat zaměstnanci, něco srazil, nemůže si zaměstnavatel sraziti nic a že bude tedy třeba tuto otázku podle osnovy rozhodnouti zcela stejně jak podle dosavadního § 8, odst. 2 zákona o obchodních pomocnících. Také zpráva sociálněpolitického výboru poslanecké sněmovny č. t. 2720 dotvrzuje, že na zásadě dosavadního zákona (č. 20/1910 ř. z.) nemělo býti nic změněno.

Přiznal-li zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. zaměstnanci za určitých podmínek plat, na který by jinak bez zvláštních předpisů právo neměl, a nedovolil-li výslovně, aby si zaměstnavatel něco srazil z tohoto platu, byla tím otázka platu příslušejícího zaměstnanci z oněch podmínek úplně upravena a není tu mezery, která by musela býti vyplněna podle § 54 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n. z podpůrných norem, zvláště z § 1156 a) ob. z. obč. a § 9 zák. č. 244/1922 Sb. z. a n.

Ustanovení § 19 zákona o soukromých zaměstnancích je velkým předpisem, který nemůže v neprospěch zaměstnanců býti smlouvou změněn ani zrušen (§ 53 dotč. zák.), a nemá tudíž významu, že Ústřední sociální pojišťovna vydala za souhlasu organizací zaměstnanců služební a disciplinární řád, podle něhož musí si zaměstnanec v případě nemoci dáti započísti na plat polovici nemocenského, neboť smluvní ustanovení, přičítající se velkým předpisům zákona, jsou neplatná a platí zaměstnancům příznivější ustanovení zákona (§ 56 zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.). Frydrych.

Jaká cena může býti podkladem pro určení hodnoty předmětu sporu podle § 57 i. n.

Vymáhající věřitel pro svoji vykonatelnou pohledávku per Kč 1473.70 při výkonu exekuce proti dlužnici zabavil 100 knih a brožur, které byly oceněny výkonným orgánem co do možnosti výtěžku částkou Kč 25.—. Odvolatel X. Y. k 56 knihám a brožurám ze 100 zabavených uplatnil

vlastnické nároky a žalobou podle § 37 ex. ř., v níž předmět sporu ocenil částkou, rovnající se výši vymáhané vymáhajícím věřitelem pohledávky per Kč 1473.70, domáhal se nepřipustnosti exekuce. Soud I. stolice jednal ve sporu na základě tohoto žalobcem oceněného předmětu sporu a to nikoliv podle ustanovení, platných pro řízení ve věcech nepatrných a po provedeném řízení žalobu zamítl.

Odvolání žalobcovo odvolací soud odmítl proto, že vycházel z předpokladu, že obecná hodnota oněch 56 knih a brožur, o jichž vyloučení z exekuce se ve sporu jednalo, nedosahuje výše Kč 500.—, neboť tyto vylučované knihy a brožury náležejí k oněm 100 knihám a brožurám, pod jednou položkou zabaveným a které byly oceněny výkonným orgánem co do možnosti výtěžku úhrnou částkou Kč 25.—. Odvolací soud pak usuzoval, že cena vylučovaných předmětů jest nepochybně taková, jak výkonný orgán uvedl a že ani při dražení by se nedocílilo vyššího výtěžku nežli Kč 500.— a proto, že jde o spor hodnoty nepatrné podle § 448 c. ř. s., takže odvolání jest podle § 452, odst. 2 a § 501 c. ř. s. nepřipustným.

Žalující odvolatel do tohoto usnesení odvolacího soudu podal rekurs, jemuž nejvyšší soud usnesením ze dne 10. prosince 1937, č. R I 1482/37, vyhověl, napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a témuž věc vrátil s tím, aby o odvolání věcně rozhodl a v důvodech uvedl:

»Leč cena, kterou výkonný orgán podle § 69 instrukce pro výkonné orgány označí v zápisu o zabavení jako pravděpodobný výtěžek z dražby, není obecnou hodnotou podle § 306 ob. z. obč., která byla by směrdatnou podle § 57 j. n. pro ocenění předmětu sporu. Skutečná hodnota zabavených věcí se zjišťuje teprve při dražebním roku podle § 275 ex. ř. a § 108 instrukce pro výkonné orgány znalcem a jest pak základem pro vyvolací cenu podle § 276 ex. ř. Teprve tato cena může býti podkladem pro určení hodnoty předmětu sporu podle § 57 j. n. Ježto se tak dosud nestalo, jest podle § 57 j. n. rozhodnou pro stanovení hodnoty

předmětu sporu výše pohledávky podle spisu zn. . . . vymáhané, t. j. Kč 1473.70.«

Z uvedeného jest tudíž patrné, že ustanovení § 57 j. n. nejvyšší soud vykládá tak, že pokud cena předmětu sporu není náležitě zjištěna, tedy i když má zástava zřejmě hodnotu menší, jest rozhodnou výše pohledávky. Adolf Kocna.

O právní existenci »Československé obilní společnosti« není dosud pravoplatně rozhodnuto.

Otázka, zda Československá obilní společnost stává po právu, respektive, od kdy stává po právu, není dosud definitivně vyřešena.

Vrchní soud v Praze svým usnesením ze dne 11. září 1937 nevyhověl sice stížnostem, které byly podány osobami na věci zúčastněnými (mlynáři) proti usnesení krajského soudu v Praze ze dne 20. července 1937, jímž byla společnost do obchodního rejstříku zapsána, ale proti usnesení vrchního soudu byl podán dovolací rekurs, odůvodněný tím, že jde o nezákonnost, zřejmý rozpor se spisy a zmatečnost (§ 46 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.).

Potvrzující usnesení vrchního soudu připouští sice, že Československá obilní společnost je společností akciovou, ale usuzuje dále, že jest podstatný rozdíl mezi akciovými společnostmi ostatními a Československou obilní společností, pramenící v tom, že stanovy této společnosti byly předem určeny státem, takže společnost vznikla za spolupůsobení státu, a proto právní povaha jejího zápisu nemůže býti řešena podle předpisů obch. zák., zejména čl. 208, odst. 2, které předpokládají vznik společnosti na basi ryze soukromoprávní. Proto také její zápis má jen povahu deklaratorní a nikoliv konstitutivní, protože zásahem státu byla platnost čl. 208, odst. 2 a čl. 211, odst. 1 obch. zák. vyloučena. Vrchní soud je toho názoru, že tento státní zásah proveden byl již vlád. nař. č. 137/34 Sb. z. a n.

V tom spočívá omyl nesprávného nazírání vrchního soudu, že totiž Československá obilní společnost byla zřízena vlád. nař. č. 137/34 Sb. z. a n. jednostranným (!) vysostním zásahem státu. Bylo